

Światowy Dzień Konsumenta

Co roku obchodzimy Światowy Dzień Konsumenta. Zwracamy wtedy uwagę na prawa konsumenta i ich ochronę na całym świecie.

Parlament Europejski podejmuje wiele działań, aby chronić te prawa w całej Unii Europejskiej. A to dlatego, by ponad 450 milionom konsumentów unijnych zapewnić uczciwe traktowanie, przejrzystość i bezpieczeństwo na rynku. Ale jakie są to konkretnie prawa i na czym polega ich ochrona?

Prawa konsumenta to podstawowe zasady, które gwarantują ci jako konsumentowi uczciwe traktowanie i ochronę na rynku. W Unii Europejskiej zasady te nie są tylko szczytnymi ideałami. Zapisano je w przepisach, co zapewnia solidne ramy ochrony konsumentów. Parlament dba o prawa konsumenta między innymi za pomocą dyrektywy o prawach konsumenta. Ujednoliciła ona przepisy o ochronie konsumenta we wszystkich państwach Unii. Dzięki tej dyrektywie otrzymujesz jasne i rzetelne informacje o produktach, które kupujesz zarówno w sklepach, jak i w internecie. Dyrektywa dotyczy wszystkich aspektów zakupów – począwszy od opisu produktu i jego ceny po opcje dostawy i prawo do anulowania zamówienia.

Weźmy na przykład prawo do jasnych i przejrzystych informacji. Kiedy kupujesz jakiś produkt lub chcesz skorzystać z usługi, oferujące je przedsiębiorstwo musi przekazać ci dokładne i zrozumiałe informacje na ich temat. Chodzi o szczegółowe informacje o produkcie lub usłudze, ich cenie, podatkach i opłatach, a także warunkach transakcji.

Jako konsument masz też prawo odstąpić od zakupu lub zamówienia. Okres odstąpienia wynosi czternaście dni od czasu, gdy otrzymasz towar lub wyrazisz zgodę na wykonanie usługi. W tym czasie możesz jeszcze zmienić zdanie. Co więcej, możesz skorzystać z tego prawa, nie podając przyczyny.

Innym ważnym elementem ochrony praw konsumenta jest dwuletnia gwarancja. Jeżeli kupujesz produkt w Unii i jest on wadliwy albo

niezgodny z opisem, masz prawo domagać się od sprzedającego jego naprawy lub wymiany. Prawo to przysługuje ci nieodpłatnie przez dwa lata od zakupu. Warto pamiętać, że dwuletnią gwarancją objęte są wszystkie produkty sprzedawane w Unii.

Unia przykłada także dużą wagę do bezpieczeństwa konsumentów. Dlatego w 2023 roku wprowadziła rozporządzenie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów. Zgodnie z nim produkty sprzedawane w Unii muszą spełniać surowe normy bezpieczeństwa. Nie mogą stwarzać zagrożeń dla zdrowia lub bezpieczeństwa konsumentów. Rozporządzenie dotyczy wszystkich produktów – począwszy od zabawek, poprzez elektronikę, kosmetyki po sprzęt gospodarstwa domowego. Ponadto Unia wprowadziła odpowiednie mechanizmy, by można było usuwać z rynku niebezpieczne produkty, a konsumenci otrzymywali odpowiednie informacje o wszelkich zagrożeniach.

Nie zapominajmy też o prawach cyfrowych. Coraz większa popularność usług cyfrowych oraz zakupów w internecie sprawiła, że Unia postanowiła chronić także dane osobowe oraz prywatność konsumentów. Ogólne rozporządzenie o ochronie danych, znane też jako RODO, określa, jak przedsiębiorstwa i organizacje mają postępować z danymi osobowymi. Dzięki temu masz większą kontrolę nad informacjami, które cię dotyczą. Masz też pewność, że przedsiębiorstwa i usługodawcy wykorzystują je odpowiedzialniej i z zachowaniem bezpieczeństwa.

Podsumowując, jakie korzyści płyną z tych działań dla ciebie, konsumenta? Po pierwsze możesz spokojnie robić zakupy, bo chronią cię przepisy o prawach konsumenta. A one gwarantują ci uczciwe traktowanie, przejrzystość i bezpieczeństwo na rynku. Po drugie możesz dokonywać świadomych wyborów produktów i usług, wiedząc, że w razie problemów twoje prawa zostaną uszanowane. A zatem wszystkiego najlepszego z okazji Światowego Dnia Konsumenta!

Więcej podcastów znajdziesz na Europarl Radio, stronie radia internetowego Parlamentu Europejskiego.